

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy 308

Hely

Idő "1918"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *Bpest közigazgatása*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Bp.
(Hely)

1918. IX. 10.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapest közigazgatása.

A kormány mulasztásai. — A vasuti podgyászok ellopása. — A középosztály adója. — A vérbaj terjesztése. — Kitéssékelik az idegeneket. — A kormány és a drágaság. — A közlekedési adó.

A Magyar Hírlap tudósítójától.

A főváros közigazgatási bizottsága ma délelőtt. *Bárczy István* főpolgármester elnöklésével tartotta szeptember hónapi ülését. Az ülésen tárgyalás alá kerültek a félelvi jelentések, amelyekhez elsőnek *Bihari Mór dr.* szólott hozzá. A polgármester jelentésében — ugymond — az áll, hogy arra kérték a kormányt, hogy postatakarékpénztár útján fizessék a hadisegélyt. Erre a kérésre azonban a kormány válasza nem érkezett meg, aminthogy a kormány egyáltalán nagyon lanyhán bánik a közgyűlés határozataival. Szólott azután arról, hogy a kormány egyes intézkedései elkésve érkeznek, így pl. a fürdőhelyek megrendszabályozásának ügyében is csak augusztusban történt intézkedés. A vigalmi adó jóváhagyására majdnem egy esztendőig kellett várni. Ha a kormány ennyire nem respektálja a főváros határozatait, úgy nem marad más hátra, mint a főpolgármester útján figyelmeztetni, hogy a főváros nem képes ilyen módon a reá bízott feladatokat teljesíteni. A főkapitány félelvi jelentésével kapcsolatban szóba hozta *Bihari Mór dr.* a vasuton való utazás óriási nehézségeit és a vasuti podgyász gyakori ellopását. Felpanaszolta, hogy a határállomásokon vissza-

tartják a podgyászt és amikor az hosszú idő múltán megjön, legtöbbször esetében megdézsmáltan érkezik. Huszonkét ezer ilyen eset fordult eddig elő. Azt indítványozta, hogy a középosztály mentesítése érdekében a hadinyereségadó kulcsának emelését kéri a kormánytól.

Felki Béla dr. Bihari észrevételeihez hozzászólt. A felterjesztések figyelembevételénél sokkal sérelmesebb, hogy a közgyűlés határozatait még most is, kormányigéret dacára, késedelmesen intézik el, amely késedelemből sokszor a fővárosra igen nagy károsodás jár. A vármegegyék tervezett új beosztásáról szólva, rámutatott arra, hogy ez a kérdés Budapest szempontjából nem közömbös, mert most volna itt az ideje, hogy a fővárost közegészségügyi, élelmezési és közbiztonsági szempontból bizonyos törvényhatósági fenhatósággal ruházzák fel a környéket illetően. Sürgette a fővárosnak megígért kormánysegély kiutalványozását. Megemlítette, hogy a főorvos jelentése a vérbajok és a tüdőbetegségek szaporodásáról szomorú képet nyújt és ezért sürgette, hogy a lakásakció keretében a járványkórház kérdését is oldják meg. A főkapitány jelentéséből azt látja, hogy a rendőrség sem kellő tisztviselői kar, sem kellő számú rendőrszemélyzet felett nem rendelkezik. Ez olyan baj, mely a közbiztonsági helyzetet hovatovább veszedelmessé tehetné. Talán katonaságtól kellene kérni megfelelő személyzetkiegészítést. Végül még azt a kívánságát fejezte ki, hogy a fővárost érdeklő törvényjavaslatokat beterjesztésük előtt a fővárosnak véleményezés céljából küldjék le.

Sándor László dr. főkapitány reflektálva a felszólalásokra, kijelentette, hogy a vasuti lopások ügye a rendőrség legfőbb gondja és megállapította, hogy a fővárosi pályaudvarokon ma már a lopások száma elenyészően csekély. Ki-

sérleteztek azzal, hogy a podgyászt a főbb utvonalakon rendőrökkel kísérik. Ez azonban annyi rengeteg költséggel jár, amit nem bír el a rendőrség költségvetése. Most a főbb utvonalakokat detektívekkel figyeltetik és ennek eredményeképpen azt jelenthetik, hogy különösen a katonasággal van sok baj. Mért a katonaruhába bujtatott és tisztiszolga-jelvénynyel ellátott tolvajok árasztják el a vonatokat és legtöbbször a listeket lopják meg. Ha a podgyázkocsit egy két csendőr kísérhetné, akkor talán lehetne segíteni a bajon. A budapesti rendőrség ma is nagy podgyászhegyeket őriz és nincsen semmi baj. A legégetőbb kérdések közé tartozik azonban a vérbaj terjedésének megakadályozása. Ezen a téren a helyzet ma teljesen vigasztalan,

mert nem áll elegendő férőhely a kórházakban rendelkezésre és a rendőrség kénytelen ölleltét kezekkel nézni, hogy vérbajosok szabadon járnak-kelnek, megfertőzik a határságot és katonáinkat. A főkapitány már minden illetékes helyen és a hadügyi kormányznál is sürgette, ennek a bajnak az orvoslását és a dolgot már rendben is lett volna, most azonban nem tudni mi okból, újból megakadt. A lakásakció tekintetében a rendőrség most intézkedik, hogy a menekülők és a galíciaiak véglegesen hagyják el a fővárost. A rendőrség ki fogja mutatni, hogy a háboru alatt kik költöztek Budapestre és akikre nézve megállapítják, hogy nem fejtélenül szükséges a fővárosban való meghagyásuk, azoknak is el kell hagyniok a fővárost. Végül a főkapitány megállapította, hogy a kontinensen ma Budapesten vannak a legjobb közbiztonsági viszonyok, mert a rendőrlégénység erejének végső megfeszítésével teljesíti a reája háruló nehéz köteleltséget. A nehézségek láttán a főkapitány 1200 embernek a frontról való átengedését kérte a rendőrség részére, úgy amint ezt

Bécsnek és Ausztria egyen városának is megengedték, mert méltányos, hogy Budapest is ugyanolyan elbánásban részesüljön, mint a testvérváros.

Pető Sándor dr. teljes mértékben kívánja szintén a fővárosi törvény demokratikus revízióját, ezt azonban a közelmúltban szerzett tapasztalatok után a mostani parlamentől nem várja s nem is kívánja, hogy ez a parlament csinálja meg a reformot. Ez okból nem tartja időszerűnek a sürgetést. Bármennyire szíven viseli a középosztály érdekeit, az állami pénzügyi viszonyai mellett kihatástalannak tart minden törekvést adómentességekre. A középosztályt, de az egész országot is eredménytelen csak a drágaság ellen való megfelelő intézkedések útján lehet megvédeni. Elismeri a rendőrségnek az árdrágítók megbüntetésére körül kifejtett nagy munkáját, igazi eredményt azonban csak megfelelő kormányintézkedésektől lehet várni. Egyes jelenségek azonban azt bizonyítják, hogy a kormány nem akar radikálisan cselekedni. Nem hagyhatja itt emiatt nélkül a borsdrágaság kérdését. Mikor a sátoraljujhelyi borsborze tulkapásainak megfékezésére az első erőes intézkedések megtörténtek a gazdatársadalom és a borkereskedő társadalom óriási és egyhangú tiltakozása egyszerűen megakadályozott minden egészséges akció. Mihelyt tehát a gazdatársadalom érdekeltje jelentkezett abban az irányban, hogy a magabiztos megmaradjanak, törvényhatóság a kormány tüstént megtette mindent, hogy drágítók zavartalanul folytathassák tovább munkájukat. Így nem lehet megvédeni a fogyasztó közönséget, mert az egyik ár alakulás valamennyire befolyással van. A tényállás az, hogy úgy a mezőgazdasági, mint az ipari termékeknél és a kereskedelmi cikkekénél hihetetlen mértékű a napról-napra való drágulás és amint látják, a maximálások voltaképpen nem egyebek, mint az árdrágítások szankcionálása. Erélyese ellenintézkedéseknek semmi nyoma. A kormány másik gyöngesége ezen a téren, hogy az ország termékeit olcsó maximális áron viszik el Ausztria, ellenben nem kapunk rekonpenzációs áron és mennyiségben osztrák ipari árut. Végül autentikus felvilágosítást kér a főpolgármestertől a lapokban a közlekedési adók kérdésében megjelent közlemények dolgában. Nem hiszi, hogy a kereskedelmi miniszter azért húzná a hozzájárulását az adóhoz, hogy ilyen módon pressziót gyakoroljon a fővárosra

a tarifa és a megváltás kérdésében. Ezek szükséges dolgok, de ezeket a főváros a maga hatáskörében a megfelelő időben fogja megcsinálni, nem tűrik és tiltakoznak minden ilyen irányú presszió ellen.

Szabó Sándor dr. tiszti főorvos, Hahn Arnold adófelügyelőhelyettes, miniszteri tanácsos megjegyzései után *Bárczy István* főpolgármester reflektált az egyes felszólalásokra. Megállapította, hogy mostanában a közgyűlés határozatainak jóváhagyása, felterjesztéseinek elintézése gyorsabban történik, mint azelőtt bár igaz, hogy viszont olyan határozatok, amelyek a főváros pénzügyi szempontjából nagy horderejűek, hosszabb idő múlva nyerhetők csak jóváhagyást, ami azért van, mert több minisztérium hatáskörébe tartozik egy-egy ilyen

kérdés. Erre vonatkozólag kérték, hogy a kormány az ilyen kérdésekben az illetékes minisztériumokat értekezletre hívja össze. Pető kérdésére kijelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter az ő tudomása szerint nem foglalt még állást a közlekedési adó ügyében, és legkevésbé áll az, mintha bármilyen pressziót akarna gyakorolni a megváltás tekintetében. A miniszter csak azt kívánja, hogy nemcsak a főváros érdekében, hanem a közönség érdekében is történjék valami. Az ápolási díjak tekintetében a belügyminiszter nagyobb előleget akar adni a fővárosnak, a háborus kiadások megtérítésének kérdése pedig rövidesen tárgyalás alá kerül. A bizottság ezután a fél évi jelentéseket tudomásul vette és a felszólalások során elhangzott indítványokhoz hozzájárult.

Ezután tárgyalta a bizottság *Lamotte Károly* dr. tanácsjegyző előadása alapján a havi jelentéseket.

A bizottság a jelentéseket tudomásul vette és kisebb jelentőségű ügyeket intézett el.